

**ΤΜΗΜΑ: ΓΕΝ.ΣΥΝ.ΕΡΓΑΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΧΑΛΚΟΚΟΝΔΥΛΗ 43 ΑΘΗΝΑ 104 32
ΤΗΛ. : 210 5224674
FAX : 210 5244837
E – MAIL: oexbe@oexbe.gr
WEBSITE : www.oexbe.gr**

**ΠΡΟΣ : - ΥΠΟΥΡΓΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ
- ΑΝ.ΥΠΟΥΡΓΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ
- ΥΠΟΥΡΓΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
- ΥΦΥΠΟΥΡΓΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
- ΥΠΟΥΡΓΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ & ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
- ΥΦΥΠΟΥΡΓΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ & ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
- ΥΠΟΥΡΓΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
- ΑΝ.ΥΠΟΥΡΓΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
- ΕΙΔΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΣΕΠΕ
- ΜΕΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΑΣ
- Γ.Σ.Ε.Ε.
- ΣΩΜΑΤΕΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΕΑΣ
- Μ.Μ.Ε.**

**ΝΑ ΕΛΕΓΘΟΥΝ ΑΜΕΣΑ ΟΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΟΥΚΟΣ – ΡΟΜΠΟΤΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ
ΤΗΝ ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ 3329/89**

Σε όλους τους κλάδους της χημικής βιομηχανίας, η επικινδυνότητα και η ανθυγιεινότητα της εργασίας είναι τα κύρια στοιχεία.

Ξεχωριστή θέση όμως έχει ο κλάδος των εκρηκτικών. Ο λόγος θα πρέπει είναι προφανές στους πάντες.

Όλοι έχουμε υπάρξει μάρτυρες σοβαρών ατυχημάτων που την επόμενη μέρα, οι πάντες ψάχνουν να δουν τι έφταιξε με τον κάθε υπεύθυνο να προσπαθεί να μεταφέρει τις ευθύνες σε κάποιον άλλον.

Για να αποφύγουμε μια παρόμοια τέτοια εξέλιξη στον κλάδο των εκρηκτικών, πρέπει άμεσα να ελεγχθούν, ώστε να εφαρμοσθούν οι Κανόνες Ασφαλείας στις εγκαταστάσεις των Ε.Α.Σ. στο Λαύριο του αλεξιπρωτιστή «συνεργάτη» Σούκος – Ρομποτική.

Αποφασίσαμε να θυμίσουμε σε όλα τα συναρμόδια Υπουργεία ότι στην χώρα μας υπάρχουν Νόμοι, υπάρχουν Κανονισμοί, υπάρχουν Επιτροπές και Συμβούλια για τον έλεγχο αυτών των περιπτώσεων, αλλά δυστυχώς όλα είναι για να ψάχνουν τον ένοχο μετά από μία τραγική εξέλιξη!!!

Για να μην φθάσουμε και πάλι να κλαίμε πάνω από το «χυμένο γάλα», θέλουμε να επισημάνουμε προς κάθε κατεύθυνση την αδιαφορία και την αδράνεια των υπευθύνων στα Ε.Α.Σ. για τους κινδύνους που υπάρχουν απέναντι σε μια άκρως επικίνδυνη εγκατάσταση.

Σας κοινοποιούμε συγκεκριμένα άρθρα από την Υπουργική Απόφαση 3329/89 με τους Κανονισμούς που προβλέπονται για τις εγκαταστάσεις εκρηκτικών που καμία πρακτική εφαρμογή δεν έχουν στις εγκαταστάσεις Σούκος-Ρομποτική που έχουν στηθεί με περίεργες διαδικασίες, μέσα στις εγκαταστάσεις της Δημόσιας εταιρείας Ε.Α.Σ. στο Λαύριο.

Επισημαίνουμε επίσης ότι με την υπ' αρ. 3329/89 Απόφαση, ιδρύθηκε και μόνιμη Συμβουλευτική Επιτροπή στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του ΥΒΕΤ με τη συμμετοχή όλων των συναρμόδιων Υπουργείων και Φορέων, για την παρακολούθηση, την εφαρμογή αλλά και την βελτίωση του Κανονισμού.

Όλα όσα προβλέπονται στην συγκεκριμένη Υπουργική Απόφαση, είναι ζητούμενο για την εγκατάσταση Σούκος- Ρομποτική!!!

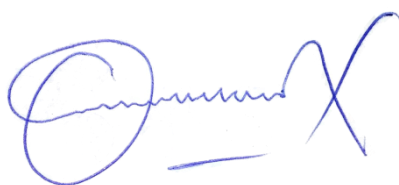
Επίσης στο άρθρο 37 υπάρχει πρόβλεψη ότι κανένας εργαζόμενος δεν επιτρέπεται να εισέρχεται στους χώρους εργασίας χωρίς κατάλληλη ενδυμασία για λόγους ασφαλείας και προστασίας του εργαζόμενου.

Δυστυχώς και εδώ καμία πρακτική εφαρμογή δεν υπάρχει με ευθύνη του διευθυντή του εργοστασίου των εγκαταστάσεων των Ε.Α.Σ. όταν στους συμβασιούχους εργαζόμενους της εταιρείας ΑΚΜΩΝ, όχι μόνο δεν έχει δοθεί ειδική ενδυμασία όπως προβλέπεται αλλά ούτε καν ενδυμασία με αποτέλεσμα οι εργαζόμενοι να εισέρχονται στους χώρους εργασίας με τελείως ακατάλληλη ενδυμασία!!!

Κλείνοντας θέλουμε να πιστεύουμε ότι μέχρι να αντιδράσουν οι αρμόδιοι, η Αγία Βαρβάρα θα προστατεύει τους εργαζόμενους

Για την Ο.Ε.Χ.Β.Ε.

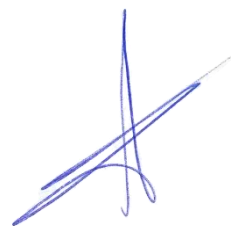
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ε.ΘΕΟΧΑΡΗΣ

Ο ΓΕΝ.ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Ι.ΚΑΤΣΙΩΝΗΣ

Κοινοποιούνται πέντε (5) σελίδες από την Υπουργική Απόφαση 3329/89.

ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ: 3329/89

Κανονισμοί για την παραγωγή, αποθήκευση και διάθεση σε κατανάλωση εκρηκτικών υλών.

(ΦΕΚ 132/Β/21-2-89)

**ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ,
ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ & ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ
ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ**

Έχοντας υπ' όψη;

1. Τις διατάξεις του Ν. 1558/1985 «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα».
2. Το Π.Δ. 437/85 «Καθορισμός και ανακατανομή των αρμοδιοτήτων των Υπουργείων» ΦΕΚ 157/Α19.9.1985).
3. Το Π.Δ 456/1985 «Μεταφορά αρμοδιοτήτων Υπηρεσιών και προσωπικού στα Υπουργεία Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας κλπ.» (ΦΕΚ 163/Α/26.9.1985).
4. Το Π.Δ. 229/86 «Σύσταση, Οργάνωση και αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας» (ΦΕΚ 96/Α/1986).
5. Την Υ 122/3.11.1989 απόφαση του Πρωθυπουργού «Καθορισμός αρμοδιοτήτων του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων Μανώλη Παπαστεφανάκη» (ΦΕΚ Β86).
6. Την Υ 1321/25.9.1987 απόφαση του Πρωθυπουργού «Καθορισμός αρμοδιοτήτων του Αναπληρωτή Υπουργού Βιομηχανίας Κ. Παπαναγιώτου» (ΦΕΚ 531/30.9.1987 τ.Β).
7. Τις διατάξεις των παρ. 1,2 και 3 του άρθρου 22 του Ν. 1682/1987 (ΦΕΚ 14Α).
8. Την ανάγκη για την ασφαλή παραγωγή, αποθήκευση και διάθεση σε κατανάλωση των κάθε είδους εκρηκτικών υλών, αποφασίζουμε;
Για την παραγωγή, αποθήκευση και τη διάθεση σε κατανάλωση των κάθε είδους εκρηκτικών υλών εφαρμόζονται οι διατάξεις των παρακάτω ΓΕΝΙΚΟΥ και ΕΙΔΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ που έχουν ως εξής:

ΓΕΝΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Για την παραγωγή, αποθήκευση και τη διάθεση σε κατανάλωση εκρηκτικών

Ι. Γενικές Διατάξεις

Άρθρο 1

Πεδίο Εφαρμογής

1. Στις διατάξεις του κανονισμού αυτού υπάγονται η παραγωγή, αποθήκευση και διάθεση σε κατανάλωση των πάσης φύσεως εκρηκτικών, όπως αυτά ορίζονται στα επόμενα άρθρα.

Άρθρο 2

Εγκατάσταση και λειτουργία εργοστασίων και αποθηκών εκρηκτικών

1. Για την εγκατάσταση και λειτουργία εργοστασίων και αποθηκών εκρηκτικών απαιτείται άδεια εγκαταστάσεως και λειτουργίας και γενικά ισχύουν εκτός από τις Διατάξεις του Κανονισμού αυτού και οι λοιπές Διατάξεις της βιομηχανικής νομοθεσίας.

Άρθρο 3

Συμβουλευτική Επιτροπή

1. Στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του ΥΒΕΤ συνιστάται Συμβουλευτική Επιτροπή Εμπειρογνομόνων Εκρηκτικών, η οποία αποτελείται:

α) από τον Διευθυντή της αρμόδιας για θέματα εκρηκτικών Δ/σης του ΥΒΕΤ, ως Πρόεδρο, με τον αναπληρωτή του.

β) ένα εκπρόσωπο του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, χημικό ή χημικό μηχανικό, στρατιωτικό ή πολιτικό υπάλληλο, έμπειρο σε θέματα εκρηκτικών, που προτείνεται με τον αναπληρωτή του από το ΥΠΕΘΑ.

γ) ένα εκπρόσωπο του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, έμπειρο σε θέματα εκρηκτικών, που προτείνεται με τον αναπληρωτή του από το ΥΔΤ.

δ) ένα εκπρόσωπο της Ένωσης Ελλήνων Χημικών και δύο (2) του ΤΕΕ (ένα χημικό μηχανικό και ένα ηλεκτρολόγο μηχανικό), με επαρκή εμπειρία σε θέματα εκρηκτικών που προτείνονται με τους αναπληρωτές τους από τους παραπάνω φορείς.

ε) ένα εκπρόσωπο των αρμόδιων φορέων κατασκευής εκρηκτικών που προτείνεται με τον αναπληρωτή του από τις αρμόδιες δευτεροβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις. Εφόσον δεν υπάρξει πρόταση, ο εκπρόσωπος ορίζεται από τον Υπουργό σύμφωνα με την παρ. 2. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής, μπορεί να μετέχουν, χωρίς δικαίωμα ψήφου, μέχρι δύο (2) πρόσωπα έμπειρα σε θέματα εκρηκτικών, τα οποία καλούνται κατά περίπτωση για παροχή γνώμης σε ειδικά θέματα.

2. Η συγκρότηση της Επιτροπής γίνεται με απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού ΒΕΤ. Η θητεία της είναι διετής και παρατείνεται αυτοδικαίως μέχρι τη συγκρότηση νέας Συμβουλευτικής Επιτροπής.

Με απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού ΒΕΤ, καθορίζονται τα θέματα σύγκλησης, απαρτίας και λειτουργίας της Επιτροπής.

Η Επιτροπή γνωμοδοτεί:

α) για θέματα τρόπου ελέγχου της εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος Κανονισμού, ύστερα από παραπομπή των σχετικών θεμάτων από τον Υπουργό ΒΕΤ ή τον Αναπληρωτή Υπουργό ΒΕΤ.

β) Στις περιπτώσεις που προβλέπεται από τις διατάξεις του παρόντος Κανονισμού.

γ) Για θέματα που αφορούν τον παρόντα Γενικό και τους Ειδικούς Κανονισμούς και παραπέμπονται για παροχή γνώμης σ' αυτήν από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Δημοσίου, ΝΠΔΔ ή ΟΤΑ.

δ) Για γενικότερα θέματα εκρηκτικών ύστερα από αίτηση των αρμόδιων φορέων.

Άρθρο 22 Μηχανές εργασίας

1. Μηχανές εργασίας σε επικίνδυνα κτίρια πρέπει να είναι έτσι κατασκευασμένες και τοποθετημένες ώστε κατά τη λειτουργία να μη αναφλέγονται ή εκρήγνυται οι εκρηκτικές ύλες από **θερμότητα, τριβή, κρούση ή αύξηση της πίεσης**. Ειδικότερα θα πρέπει:

α) Τα χρησιμοποιούμενα υλικά για την κατασκευή των μηχανημάτων να μην έχουν τη δυνατότητα δημιουργίας σπινθήρα.

β) Τα διάφορα κινούμενα μέρη των μηχανών να είναι ασφαλώς συνδεδεμένα με κατάλληλα μέσα στερεώσεως (βίδες, σφήνες κλπ.).

γ) Να υπάρχει μηχανισμός που να ενεργεί αυτόματα και να σταματάει τη μηχανή σε περίπτωση δημιουργίας μεγάλης αντίστασης ή ύπαρξης κάποιου εμποδίου.

δ) Η βάση, τα διάφορα τριβόμενα μέρη των μηχανών καθώς και οι διάφορες κοίλες επιφάνειες να μπορούν να καθαρίζονται εύκολα.

ε) Να αποφεύγεται η ύπαρξη στις μηχανές κενών απρόσιτων χώρων ή να λαμβάνεται πρόνοια για την αποτροπή εισχώρησης εκρηκτικών υλών σ' αυτούς.

στ) Τα υλικά στεγανοποίησης (τσιμούχες κλπ.) και λίπανσης να είναι τέτοια που να μην επηρεάζουν με επικίνδυνο τρόπο την εκρηκτική ύλη και να μην αντιδρούν μ' αυτή. **Κάθε μηχανήμα πρέπει να είναι εφοδιασμένο με πιστοποιητικό από τον κατασκευαστή που να βεβαιώνει ότι πληρούνται οι παραπάνω προϋποθέσεις που θέτει σχετικά ο κανονισμός. Αντίγραφα των πιστοποιητικών αυτών υποβάλλονται στο ΥΒΕΤ μαζί με την αίτηση για χορήγηση αδείας μηχ. επεκτάσεως-εγκαταστάσεως κλπ.**

2. Στις μηχανές ζύμωσης, ανάμειξης και στις φυγοκεντρικές μηχανές θα πρέπει να λαμβάνεται πρόνοια ώστε σε περίπτωση ανάφλεξης να υπάρχει η δυνατότητα εκτόνωσης ακόμα και για μικρές πιέσεις.

3. Μηχανές με ιμάντα σε επικίνδυνους χώρους πρέπει να είναι έτσι τοποθετημένες και κατασκευασμένες ώστε να αποφεύγεται η τριβή του ιμάντα σε ατράκτους ή άλλες επιφάνειες. Σε

επικίνδυνους χώρους που υπάρχουν σκόνες εκρηκτικών οι ιμάντες δεν πρέπει να είναι από μέταλλο.

4. Ηλεκτροκινητήρες και λοιπό ηλεκτρολογικό υλικό που χρησιμοποιείται σε μηχανές εργασίας πρέπει να είναι σύμφωνα με το άρθρο 26 παρακάτω.

Σε κάθε επικίνδυνο κτίριο πρέπει κατά αρχή να υπάρχει ένα μόνο μηχάνημα εκτός αν αναφέρεται κάτι άλλο στους ειδικούς κανονισμούς. Παρέκκλιση μπορεί να υπάρξει ύστερα από έγκριση του ΥΒΕΤ εφόσον επιβάλλεται από λειτουργικούς λόγους (διευκόλυνση παραγωγικής διαδικασίας, αύξηση παραγωγικότητας, περιορισμός των μεταφορών κλπ.) και εφόσον αυτό δεν δημιουργεί πρόσθετους κινδύνους σύμφωνα με την ελληνική και διεθνή εμπειρία.

6. Σε περίπτωση ύπαρξης ατμολέβητα θα πρέπει η σχετική εγκατάσταση να είναι έξω από το επικίνδυνο τμήμα του εργοστασίου. Το καύσιμο θα πρέπει να είναι πετρέλαιο και η εγκατάσταση να συντηρείται τακτικά ώστε να επιτυγχάνεται τέλεια καύση. Η καπνοδόχος θα πρέπει να έχει ύψος τουλάχιστο 20 μ. Τα παραπάνω ισχύουν και για λέβητες που χρησιμοποιούνται για θέρμανση (βλέπε και άρθρο 25). Κατά τα λοιπά για την εγκατάσταση και λειτουργία ατμολεβήτων και δεξαμενών καυσίμων εφαρμόζονται οι ισχύουσες σχετικά διατάξεις.

Άρθρο 23

Τεχνικές εγκαταστάσεις αερισμού και απορρόφησης

1. Τεχνικές εγκαταστάσεις αερισμού και απορρόφησης πρέπει να είναι έτσι κατασκευασμένες ώστε σκόνη ή ατμοί εκρηκτικών υλών να μη φθάνουν στους κινητήρες. Ο εξοπλισμός αερισμού πρέπει να λειτουργεί έτσι ώστε η θερμοκρασία λειτουργίας του να είναι χαμηλότερη από τη θερμοκρασία ανάφλεξης ή διάσπασης της εκρηκτικής ύλης και επίσης να μη δημιουργούνται σπινθήρες.

2. Εξαεριστήρες - διάφραγμα - φίλτρα πρέπει κατά το δυνατόν να εγκαθίστανται εκτός των επικινδύνων κτιρίων και χώρων.

Πρέπει επίσης να υπάρχει τέτοια διαμόρφωση που ο καθαρισμός να είναι ευχερής.

3. Το δίκτυο αγωγών πρέπει να είναι έτσι κατασκευασμένο ώστε να μη δημιουργούνται επικαθήσεις εκρηκτικών υλών σε επικίνδυνες ποσότητες. Εάν είναι απαραίτητο πρέπει να υπάρχουν ανοίγματα καθαρισμού. Το δίκτυο των αγωγών πρέπει να εγκαταλείπει το χώρο με το ελάχιστο δυνατό μήκος και κατά το δυνατό χωρίς γωνίες.

Άρθρο 24

Συσκευές και εργαλεία

1. Συσκευές και εργαλεία πρέπει να είναι από τέτοιο υλικό ώστε κατά την χρήση τους να μη μπορεί να αναφλεγεί η εκρηκτική ύλη.

2. Συσκευές και εργαλεία πρέπει να είναι από τέτοιο υλικό ή να έχουν τέτοια επιφανειακή επικάλυψη ώστε να μην προκαλείται κίνδυνος από την επαφή με εκρηκτικές ύλες (π.χ. συσκευές που έρχονται σε επαφή με χλωρικά ή υπερχλωρικά άλατα δεν πρέπει να αποτελούνται από ξύλο που να έχει μεγάλη απορροφητικότητα για αυτές τις ουσίες).

Άρθρο 26

Ηλεκτρικές εγκαταστάσεις και όργανα

1. Σε επικίνδυνα κτίρια που υπάρχουν ατμοί και σκόνες εκρηκτικών υλών οι εντός των κτιρίων ηλεκτρικές εγκαταστάσεις δέον να αποφεύγονται. Ομοίως οι ηλεκτροκινητήρες δέον να μην είναι τοποθετημένοι επί των μηχανών αλλά σε ιδιαίτερο χώρο και να μεταδίδεται κατάλληλα η κίνηση στις μηχανές.

Παρέκκλιση από τα παραπάνω μπορεί να υπάρξει με έγκριση του ΥΒΕΤ εφόσον αυτό επιβάλλεται για λειτουργικούς λόγους.

2. Το ηλεκτρικό υλικό που χρησιμοποιείται εντός επικινδύνων κτιρίων πρέπει να πληροί τους όρους των διατάξεων που ισχύουν για «Ηλεκτρολογικό υλικό σε εκρήξιμη ατμόσφαιρα».

3. Πέραν των ανωτέρω για τις ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις σε επικίνδυνα κτίρια ισχύουν τα άρθρα 243, 244, 245 και 246 του Κανονισμού Εσωτερικών Ηλεκτρικών Εγκαταστάσεων.

Άρθρο 27

Δοχεία διακίνησης εκρηκτικών εντός του εργοστασιακού χώρου

1. Για τις εσωτερικές μεταφορές και διακινήσεις εκρηκτικών πρέπει να διατίθενται στεγανά και ανθεκτικά στις επιδράσεις του περιβάλλοντος (κρούση, τριβή, δημιουργία ηλεκτροστατικών φορτίων κλπ.) δοχεία.
2. Τα παραπάνω δοχεία πρέπει να είναι χημικώς αδρανή έναντι της εκρηκτικής ύλης που μεταφέρουν. Έτσι δεν πρέπει να είναι μεταλλικά στις περιπτώσεις που η μεταφερόμενη εκρηκτική ύλη μπορεί να αντιδράσει με το μέταλλο. Ακόμη πρέπει τα δοχεία να είναι εσωτερικώς λεία για να καθαρίζονται εύκολα.
3. Τα δοχεία μεταφοράς εκρηκτικών εκτός κτιρίων πρέπει να είναι καλυμμένα.
4. Σακούλες και σάκκοι μεταφοράς εκρηκτικών υλών που δεν είναι αρκετά ανθεκτικοί πρέπει να μεταφέρονται τοποθετημένοι μέσα σε δοχεία σύμφωνα με τα παραπάνω.

Άρθρο 37

Ενδύματα-Υποδήματα εργασίας-Λοιπά εξαρτήματα ασφαλείας

1. Οι εργαζόμενοι σε επικίνδυνους χώρους πρέπει να φορούν ειδικά ενδύματα εργασίας απαγορευομένης της μετάβασης στους χώρους αυτούς με τα ενδύματα εξόδου. Η αλλαγή των ενδυμάτων πρέπει να γίνεται σε ειδικώς διατιθέμενα για το σκοπό αυτό αποδυτήρια. Σ'Α αυτά πρέπει να υπάρχουν ξεχωριστοί χώροι για τα ενδύματα εξόδου και τα ενδύματα εργασίας. Η μεταφορά των ενδυμάτων εργασίας έξω από το εργοστάσιο απαγορεύεται. Ο καθαρισμός των ενδυμάτων εργασίας θα γίνεται με μέριμνα του εργοστασίου σε τακτά χρονικά διαστήματα και τουλάχιστον μία φορά την εβδομάδα. Τα αποδυτήρια δεν πρέπει να βρίσκονται σε επικίνδυνα κτίρια εκτός αν εξασφαλίζεται κατάλληλα η προστασία των εργαζομένων.
2. Για τα ενδύματα εργασίας ισχύουν γενικά τα παρακάτω:
 - α) Αν η εργασία γίνεται σε επικίνδυνη θέση δεν πρέπει να φέρουν τσέπες στο πάνω μέρος.
 - β) Αν η εργασία γίνεται σε χώρους εκτεθειμένους σε υψηλές θερμοκρασίες ή όπου υπάρχει κίνδυνος πυρκαγιάς θα πρέπει να αποτελούνται από βραδύκαυστο ύφασμα.
 - γ) Αν τα ενδύματα εργασίας έρχονται σε επαφή με ύλες που αυξάνουν τον κίνδυνο ανάφλεξης τους πρέπει να είναι εμποτισμένα με υλικό που καίγεται δύσκολα και δεν τήκεται με την επίδραση υψηλών θερμοκρασιών.
3. Τα υποδήματα εργασίας πρέπει να είναι από αγωγίμο υλικό με ειδική αντίσταση μικρότερη από $10^8 \Omega \cdot \text{CM}^2$ και να μη φέρουν μεταλλικά μέρη.

Άρθρο 39

Καθαριότητα - Απορρίμματα - Απόβλητα

3. Απορρίμματα εκρηκτικών υλών και σκουπίδια που περιέχουν εκρ. ύλες πρέπει να μαζεύονται σε ειδικά για το σκοπό αυτό δοχεία τα οποία πρέπει να καλύπτονται. Μέσα στα δοχεία **αυτά δεν επιτρέπεται να υπάρχουν άλλα απορρίμματα, που μπορούν να διεγείρουν εκρ. ύλες.**
4. Απορρίμματα από εναυσματικές ύλες πρέπει να τοποθετούνται ξεχωριστά σε ειδικά δοχεία. **Απορρίμματα διαφόρων εκρ. υλών** πρέπει να συγκεντρώνονται **ξεχωριστά** αν υπάρχει το ενδεχόμενο η αλληλεπίδρασή τους να δημιουργήσει κινδύνους ανάφλεξης. Σχετικές οδηγίες θα δίδονται στους εργαζομένους με μέριμνα των υπευθύνων του εργοστασίου.
5. Τα απορρίμματα εκρ. υλών σε χώρους εργασίας πρέπει να αδειάζονται τουλάχιστον **μία φορά την ημέρα.** Αν πριν από την καταστροφή τους τα απορρίμματα συγκεντρώνονται, θα πρέπει να τοποθετούνται μέσα σε ειδικά δοχεία στο ύπαιθρο και σε απόσταση 15μ. τουλάχιστον από το πλησιέστερο κτίριο. Παράλληλα θα ισχύουν και οι άλλοι κανόνες ασφαλείας, που αναφέρονται στο άρθρο αυτό.
6. **Το θάψιμο, το πέταγμα σε ποτάμια ή στη θάλασσα εκρηκτικών υλών και σκουπιδιών απαγορεύεται.** Αυτά θα πρέπει να γίνονται ακίνδυνα ή να καταστρέφονται στους ειδικούς γι' αυτό το σκοπό χώρους.
7. Προϊόντα σε κάποιο στάδιο της παραγωγικής διαδικασίας που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για να συνεχισθεί η επεξεργασία τους χωρίς να δημιουργηθούν κίνδυνοι θεωρούνται σαν απορρίμματα.

8. Η φύλαξη απορριμμάτων μέσα σε νερό είναι επιβεβλημένη αν αυτό τα καθιστά ακίνδυνα. Αυτό πρέπει να αποφεύγεται όμως σε ορισμένες περιπτώσεις π.χ. στην περίπτωση, που η εκρηκτική ύλη περιέχει σκόνη μετάλλων.

9. Τα προερχόμενα από ένα εργοστάσιο εκρηκτικών απόβλητα χωρίζονται σε δύο κατηγορίες;

α) Τα επικίνδυνα απόβλητα που είναι τα απόβλητα (υγρά ή αέρια), που προέρχονται από κάποια στάδια της παραγωγικής διαδικασίας και που περιέχουν εκρηκτικές ύλες.

β) Τα μη επικίνδυνα απόβλητα δηλαδή εκείνα που ενώ δεν περιέχουν εκρηκτικές ύλες μπορεί να περιέχουν άλλες ουσίες επιβλαβείς για το περιβάλλον.

Τα επικίνδυνα απόβλητα θα πρέπει με κατάλληλες μηχανικές ή χημικές διεργασίες να απαλλάσσονται από τις εκρηκτικές ύλες και να μεταπίπτουν στην κατηγορία των μη επικινδύνων αποβλήτων. Η διαδικασία αυτή πρέπει να γίνεται το συντομότερο δυνατόν.

Η εν συνεχεία διάθεση των μη επικινδύνων αποβλήτων καθώς και των λυμάτων του εργοστασίου θα πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τις ισχύουσες Υγειονομικές Διατάξεις.